



Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-440/14 P

National Iranian Oil Company

v.

Rada Evropské unie

„Kasační opravný prostředek — Omezující opatření přijatá vůči Íránské islámské republice — Seznam osob a subjektů, na které se vztahuje zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů — Prováděcí nařízení (EU) č. 945/2012 — Právní základ — Kritérium vycházející z materiální, logistické nebo finanční podpory poskytované íránské vládě“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 1. března 2016

1. *Akty orgánů — Odůvodnění — Povinnost — Rozsah — Nařízení povolující přijetí omezujících opatření — Povinnost uvést právní formu aktů, které mohou být přijaty — Neexistence*

(Článek 296 SFEU; nařízení Rady č. 267/2012, čl. 46 odst. 2)

2. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči Íránu — Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů nebo orgánů podílejících se na šíření jaderných zbraní nebo je podporujících — Pravomoc Rady v oblasti omezujících opatření založených na článku 215 SFEU použit postup stanovený v čl. 291 odst. 2 SFEU*

(Články 215 SFEU a 291 SFEU)

3. *Orgány Evropské unie — Výkon pravomocí — Prováděcí pravomoc svěřená Komisi nebo Radě pro přijetí prováděcích aktů — Výkon rozhodnutí — Pojem — Přijetí aktů s individuální působností — Zahrnutí*

(Článek 291 odst. 2 SFEU)

4. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči Íránu — Právní základ — Omezující opatření přijatá na základě článku 215 SFEU nebo článku 291 SFEU — Rozdíl mezi postupy přijímání — Přijetí v rámci článku 291, které není podřízeno společnému návrhu vysokého představitele a Komise — Porušení zásady rovného zacházení — Neexistence*

(Článek 215 SFEU, čl. 263 čtvrtý pododstavec SFEU a čl. 291 odst. 2 SFEU)

5. *Akty orgánů — Nařízení — Nařízení týkající se přijetí omezujících opatření vůči Íránu — Prováděcí pravomoci vyhrazené Radou — Přípustnost — Podmínky — Zvláštní a odůvodněné případy*

(Článek 291 odst. 2 SFEU a článek 296 SFEU, rozhodnutí Rady 2010/413/SBZP, nařízení Rady č. 267/2012, čl. 23 odst. 2 a 3)

6. *Akty orgánů — Odůvodnění — Povinnost — Rozsah — Povinnost uvést právní základ — Neuvedení v případě určení na základě jiných hledisek*

(Článek 296 SFEU)

7. *Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření vůči Íránu — Zmrazení finančních prostředků osob, subjektů nebo orgánů podílejících se na šíření jaderných zbraní nebo je podporujících — Opatření přijatá na základě prováděcí pravomoci — Výklad prováděcího aktu v souladu se základním aktem — Zohlednění kontextu dotčené právní úpravy*

(Článek 215 odst. 2 SFEU; nařízení Rady č. 267/2012)

1. I když zmocňovací ustanovení nařízení, kterým se přijímají omezující opatření, musí jasně uvádět právní základ opravňující příslušný orgán k přijetí takových opatření vůči osobě nebo subjektu, není nicméně nutné k tomu, aby odkaz na toto ustanovení představoval dostatečné odůvodnění právního základu uvedeného nařízení, aby v tomto ustanovení byla uvedena právní forma aktů, které mohou být na jeho základě přijaty.

(bod 19)

2. Z vlastního znění článku 215 SFEU vyplývá, že toto ustanovení nebrání tomu, aby nařízení přijaté na jeho základě svěřilo za podmínek stanovených v čl. 291 odst. 2 SFEU prováděcí pravomoci Komisi nebo Radě, existuje-li nezbytnost jednotných podmínek k provedení některých omezujících opatření upravených tímto nařízením. Z článku 215 SFEU zejména nevyplývá, že individuální omezující opatření přijímaná vůči fyzickým nebo právnickým osobám, skupinám nebo nestátním subjektům, musejí být nutně přijata postupem upraveným v čl. 215 odst. 1 SFEU, a nemohou být přijata na základě čl. 291 odst. 2 SFEU.

Kromě toho žádné ustanovení Smlouvy o FEU nestanoví, že její šestá část, která se týká institucionálních a finančních ustanovení, není v oblasti omezujících opatření použitelná. Použití čl. 291 odst. 2 SFEU tak není vyloučeno, pokud byly podmínky stanovené v tomto ustanovení splněny.

(body 34, 35)

3. Pojem „provedení“ uvedený v čl. 291 odst. 2 SFEU zahrnuje současně vypracování prováděcích norem a použití norem na konkrétní případy prostřednictvím aktů s individuální působností.

(bod 36)

4. S ohledem na jeho významný negativní dopad na svobody a základní práva dotčené osoby nebo subjektu, jakýkoliv zápis na seznam osob nebo subjektů, na které se vztahují taková omezující opatření, ať již jsou založena na článku 215 SFEU nebo na čl. 291 odst. 2 SFEU, poskytuje této osobě nebo tomuto subjektu z důvodu, že se ve vztahu k nim jeví jako individuální rozhodnutí, přístup k unijnímu soudu v souladu s čl. 263 čtvrtým pododstavcem SFEU, a to zejména za účelem ověření souladu tohoto individuálního rozhodnutí s obecnými kritérii zápisu stanovenými v základním aktu.

Rozdíl, který existuje mezi postupem podle článku 215 SFEU a postupem podle čl. 291 odst. 2 SFEU, mimoto odráží v oblasti omezujících opatření vůči zavést rozdělení mezi základním aktem a prováděcím aktem na základě objektivních kritérií. V tomto kontextu požadavek stanovený v čl. 215 odst. 1 SFEU týkající se společného návrhu vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Komise představuje inherentní podmínku postupu stanoveného tímto ustanovením, a nikoliv procesní záruku, která by měla být obecně přiznána každé osobě nebo subjektu, které jsou zapsány na seznam omezujících opatření, a to bez ohledu na to, na jakém základě

byl zápis proveden. Skutečnost, že v rámci výkonu prováděcí pravomoci založené na čl. 291 odst. 2 SFEU není přijetí omezujících opatření – na rozdíl od toho, oč se jedná v rámci postupu stanoveného v čl. 215 odst. 1 SFEU – podřízeno předložení takového společného návrhu, tudíž nemůže být považována za porušení zásady rovného zacházení v oblasti zápisu na takový seznam.

(body 44, 45)

5. Potřeby soudržnosti, koordinace a rychlosti při přijímání opatření o zmrazení finančních prostředků odůvodňují, aby opatření k zápisu přijatá na základě Smlouvy o FEU souběžně s opatřeními k zápisu přijatými v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky byla považována za zvláštní případy ve smyslu čl. 291 odst. 2 SFEU, které odůvodňují výjimku ze zásady, podle které výkon této pravomoci zpravidla přísluší Komisi. Rada si tak může legitimně vyhradit prováděcí pravomoc.

Kromě toho, pokud jde o podmínku odůvodnění přiznání pravomoci Radě, dotčený akt musí být považován za náležitě odůvodněný ve smyslu čl. 291 odst. 2 SFEU, pokud, s ohledem na ustanovení vyhrazující prováděcí pravomoc Radě a na její odůvodnění v aktech, které předcházely dotčenému aktu, může být existence této pravomoci Rady považována za součást kontextu, ve kterém byl dotčený akt přijat.

(body 56, 58, 60, 64)

6. Neuvedení odkazu na přesné ustanovení Smlouvy FEU v odůvodnění aktu nemusí být podstatnou vadou, pokud je možné určit právní základ aktu pomocí jiných prvků tohoto aktu.

(bod 66)

7. Nařízení, které stanoví omezující opatření vůči Íránu, musí být vykládáno nejen ve světle rozhodnutí přijatého v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle čl. 215 odst. 2 SFEU, nýbrž rovněž v historickém kontextu právní úpravy přijaté Uníí, jejíž součástí je toto nařízení. Stejně je tomu v případě rozhodnutí přijatého v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky, které musí být vykládáno s ohledem na svůj kontext.

(bod 78)